

Sygn. akt I Ns 330/18

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Elżbieta Marciniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 lutego 2019 r. w C.

sprawy z wniosku (...) Sp. z o. o. z siedzibą w S.

z udziałem M. M., D. Ś., J. S., A. S., Z. S.

o stwierdzenie nabycia spadku

I. stwierdza, że spadek po S. S. (1) z domu K., córce A. i Z. z domu B., zmarłej 04.02.2015 roku w C., ostatnio stale zamieszkałej w D. na podstawie ustawy nabył mąż W. S. w 5/20 (pięciu dwudziestych) częściach oraz dzieci M. M., D. Ś., J. S., A. S., Z. S. w częściach równych po 3/20 (trzy dwudzieste) części każde z nich;

II. pozostawia wnioskodawcę i uczestników postępowania przy kosztach postępowania związanych z ich udziałem w sprawie.

I Ns 330/18

UZASADNIENIE

(...) sp. z (...) z siedzibą w S., reprezentowany przez radcę prawnego M. J., złożył do tutejszego Sądu w dniu 2 października 2018 r. wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po S. S. (2), zmarłej dnia 4 lutego 2015 r. Jako spadkobierców ustawowych wnioskodawca wskazał dzieci spadkodawcy – M. M., D. Ś., J. S., A. S., Z. S.. Wnioskodawca wyjaśnił, iż jego legitymacja prawna do wystąpienia z wnioskiem wynika stąd, że spadkodawczyni była dłużnikiem, dowodem czego jest dołączona do wniosku kserokopia nakazu zapłaty wydanego przeciwko S. S. (2).

Do wniosku (...) sp. z (...) z siedzibą w S. dołączył odpisy aktów urodzenia A. S., J. S., Z. S. oraz odpisy aktów małżeństwa M. M., D. Ś.. Natomiast wnioskodawca nie złożył odpisu aktów zgonu spadkodawczyni i jej męża W. S., w tym zakresie Sąd uzupełnił materiał dowodowy we własnym zakresie.

Uczestnicy postępowania: M. M., D. Ś., J. S., A. S., Z. S., wezwani do osobistego stawiennictwa celem złożenia zapewnienia spadkowego, na rozprawę stawili się, złożyli zapewnienie i wnosili o stwierdzenia nabycia spadku na podstawie ustawy.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 maja 2009 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Ciechanowie wydał nakaz zapłaty, którym nakazał S. S. (2) zapłatę powodowi Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G. kwoty 20806,66 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu. Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2012r. Sąd Rejonowy w Ciechanowie temu nakazowi nadał klauzulę wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela - (...) sp. z oo. z siedzibą w S.. Na podstawie tego tytułu egzekucję na rzecz (...) sp. z (...) z siedzibą w S. prowadzi komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym

w Ciechanowie M. W., który ze względu na śmierć dłużnika zawiesił postępowanie egzekucyjne (dowód: kserokopia tytułu k. 8 akt, kserokopia postanowienia k. 9 akt).

Spadkodawczyni S. S. (1) z domu K., córka A. i Z. z domu B. zmarła dnia 4 lutego 2015 r. w C.. Ostatnio stale do śmierci mieszkała w D.. W chwili śmierci był zamężna, a jej mężem był W. S., który zmarł dnia 25 września 2016 r. (dowód: odpisy aktów zgonu k. 44-45 akt, zapewnienie uczestników k. 40-41 akt).

Spadkodawczyni miała pięcioro dzieci: M. M., D. Ś., J. S., A. S., Z. S.. Nie miała innych dzieci, w tym pozamałżeńskich, adoptowanych ani takich które zmarły przed jej śmiercią (dowód: odpisu aktów stanu cywilnego k. akt, zapewnienie uczestników k. 40-41 akt).

Aktami notarialnymi sporządzonymi dnia 20 października 2016 r. D. Ś. i M. M. odrzuciły spadek po matce S. S. (2) w imieniu własnym oraz działając jako spadkobierczynie po W. S. - również w jego imieniu (dowód: kserokopie aktów notarialnych k. 4-7 akt I Ns 481/16 tutejszego Sądu).

Postanowieniem wydanym w dniu 7 czerwca 2017 r. w sprawie I Ns 481/16 Sąd Rejonowy w Ciechanowie odmówił zatwierdzenia uchylenia się przez wnioskodawczynię M. S. i D. Ś. od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po S. S. (2). Postanowienie jest prawomocne (dowód: postanowienie k. 150 akt I Ns 481/16 tutejszego Sądu).

S. S. (2) nie pozostawiła testamentu. Nikt ze spadkobierców nie składał oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Żaden ze spadkobierców nie był uznany za niegodnego dziedziczenia. Do chwili obecnej nie było sporządzone notarialne poświadczenie dziedziczenia (dowód: zapewnienie uczestników k. 40-41 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dołączone dokumenty do akt niniejszej sprawy i sprawy I Ns 481/16 tutejszego Sądu oraz zapewnienie złożone przez uczestników postępowania.

Sąd uwzględnił dołączone dokumenty, ich prawdziwość nie była kwestionowana i nie budzi wątpliwości. Sąd dał wiarę zapewnieniom uczestników gdyż były zgodne i znalazły potwierdzenie w zgromadzonych dokumentach.

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do art. 1025 § 1 k.c. sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Spadkobierca nie ma obowiązku wykazywania takiego interesu, natomiast w odniesieniu do podmiotu nieroszczonego sobie praw do spadku, warunek posiadania interesu (art. 510 § 1 k.p.c.) we wszczęciu takiego postępowania oznacza, że wynik tego postępowania ma dotyczyć także jego praw. Jest on spełniony, gdy podmiot ten ma interes w wywołaniu któregośkolwiek ze skutków stwierdzenia nabycia spadku (art. 1025 § 2 i art. 1027 k.c.).

W niniejszej sprawie (...) sp. z (...) z siedzibą w S. jest następcą prawnym Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G., który udzielił pożyczki S. S. (2). Wnioskodawca na podstawie posiadanego tytułu egzekucyjnego prowadzi egzekucję, która obecnie jest zawieszona ze względu na śmierć dłużnika. W tej sytuacji Sąd uznał, iż wnioskodawca wykazał istnienie interesu prawnego w ustaleniu spadkobierców S. S. (2).

Zgodnie z art 670 § 1 k.p.c. Sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą oraz czy spadkodawca pozostawił testament.

Badanie następuje w drodze odebrania zapewnienia od spadkobierców. Art. 671. § 1 k.p.c. przewiduje, że za dowód, że nie ma innych spadkobierców, może być przyjęte zapewnienie złożone przez zgłaszającego się spadkobiercę.

Sąd jest związany wnioskiem tylko co do określenia osoby spadkodawcy, o tym zaś, kto dziedziczy spadek, orzeka z urzędu (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1950 r., Wa.C. 3/50, (...) 1950, nr 7, poz. 59; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1969 r., III CZP 132/68, OSNC 1969, nr 7-8, poz. 131; uchwała całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 1973 r., III CZP 13/73, OSNC 1974, nr 9, poz. 144).

Artykuł 670 § 1 k.p.c. nakłada na sąd orzekający jedynie badanie z urzędu, kto jest spadkobiercą. Do sądu spadku należy zatem np. ustalenie, czy nie zachodzą negatywne przesłanki dziedziczenia. Na podstawie art. 670 § 1 k.p.c. nie można natomiast nałożyć na sąd obowiązku zastępowania wnioskodawcy w udowodnieniu okoliczności, z których wnioskodawca ten wywodzi dla siebie skutki prawne (postanowienie Sądu Najwyższego z 6 marca 1998 r. III CKN 38/98 LEX nr 399713).

Jak podkreśla się w orzecznictwie, w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku znajduje odpowiednio zastosowanie art. 232 zdanie pierwsze w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., gdyż przepis nie zwalnia uczestników od ciężaru wskazywania dowodów wymaganych do stwierdzenia okoliczności faktycznych, z których wywodzą skutki prawne, gdyż art. 670 k.p.c. nie zwalnia uczestników od obowiązku wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Konsekwentnie, na uczestniku postępowania, który podniósł fakt lub zarzut, spoczywa także ciężar udowodnienia jego prawdziwości - art. 6 k.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r., III CK 420/02, IC 2004, nr 10, s. 41).

Zgodnie z art. LI przepisów wprowadzających kodeks cywilny do spraw spadkowych stosuje się prawo obowiązujące w chwili śmierci spadkodawcy.

Z art. 926§1 i §2 kc wynika, że powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Dziedziczenie z ustawy następuje wówczas, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy.

W niniejszej sprawie wnioskodawca we wniosku wskazał, iż nie był sporządzony testament. Uczestnicy postępowania również nie ujawnili, by testament spadkodawca sporządził. Tym samym zachodzi dziedziczenie ustawowe.

W myśl art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 kwietnia 1959 r. (I CR 109/59, OSNCK 1960, nr 2, poz. 53) wskazał, że ustalenie danych personalnych uczestników postępowania o stwierdzenie nabycia spadku powinno opierać się na odpisach aktów stanu cywilnego (art. 4 prawa o aktach stanu cywilnego).

Jak wynika z aktu zgonu spadkodawczyni, S. S. (2) w chwili śmierci był zameżna, a jej mężem był W. S.. Z przedłożonych aktów stanu cywilnego oraz z zapewnienia złożonego przez uczestników wynika, że spadkodawczyni miała pięcioro dzieci: M. M., D. Ś., J. S., A. S., Z. S..

Art. 1015 k.c. w brzmieniu obowiązującym w chwili otwarcia spadku przewidywał, że oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku.

Spadkobiercy w powyższym terminie nie złożyli oświadczeń o odrzuceniu spadku i oświadczeń o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, tym samym oznacza to proste przyjęcie przez nich spadku. Mając na uwadze treść art. 931§1 k.c. spadek po S. S. (1) z domu K. , córce A. i Z. z domu B., na podstawie ustawy nabyli: mąż W. S. w 5/20 częściach oraz dzieci M. M., D. Ś., J. S., A. S., Z. S. w częściach równych po 3/20 części każde z nich.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o art. 520§1 k.p.c., który ustanawia zasadę orzekania o kosztach w postępowaniu nieprocesowym i jest przepisem szczególnym w stosunku do ogólnych zasad dotyczących kosztów postępowania, zawartych w art. 98 i n. k.p.c. Obowiązek poniesienia kosztów postępowania związanych z udziałem w sprawie oznacza, że uczestnik ponosi koszty nie tylko tych czynności, które sam dokonał, ale i tych, które zostały dokonane przez sąd na jego wniosek. Odpowiednio do postępowania nieprocesowego stosuje się przepisy art. 98 w zakresie, w jakim określają one koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i do celowej obrony. Należy brać pod uwagę specyfikę poszczególnych spraw, należących do postępowania nieprocesowego, które mogą uzasadniać uznanie za

koszty niezbędne również tych, które w danej sprawie poniesione być muszą (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 1987 r., III CZP 37/87, OSNC 1988, nr 10, poz. 138). W niniejszej sprawie tylko wnioskodawca był zainteresowany w ustaleniu osób zobowiązanych do spłaty wierzytelności spadkodawcy. Wszystkie czynności podejmowane w sprawie przez Sąd były konsekwencją złożonego przez wnioskodawcę wniosku i dokonywane w jego interesie. Powyższe uzasadniało pozostawienie wnioskodawcy przy dotychczas poniesionych kosztach.

Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

Zarządzenie: (...)